

**RADA GMINY
ŚWIDNICA**

Uchwała nr LXIV/520/2010
Rady Gminy Świdnica
z dnia 21 kwietnia 2010r

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy za rok 2009.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i oraz art. 110 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy za rok 2009 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Świdnica
Henryk Sara

Uzasadnienie
do uchwały nr LXIV/520/2010
Rady Gminy Świdnica
z dnia 21 kwietnia 2010

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy za rok 2009.

Projekt uchwały przygotowany został w oparciu o przywołane na wstępie uchwały przepisy. Zgodnie z nimi kierownik ośrodka pomocy społecznej zobowiązany jest do składania radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka.

sporządziła :

D. Waliszak
Dorota Waliszak

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy
.....
(Kierownik GOPS)
W. Burdek

RADCA PRAWNY
Katarzyna Kwiatkowska
.....
(Radca prawny)

Załącznik
do uchwały nr LXIV/520/2010
Rady Gminy Świdnica
z dnia 21 kwietnia 2010r

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy
za rok 2009**

Plan finansowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy w 2009 roku

1. Dotacja wojewody na realizację zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej
ogółem: **579.766**
w tym na:
 - świadczenia społeczne - **199.909**
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - **10.331**
 - opłacanie składki zdrowotnej - **23.537**
 - utrzymanie ośrodka pomocy społecznej - **217.900**
 - usuwanie skutków powodzi w budynkach mieszkalnych - **108.000**
 - pokrycie szkód powstałych wskutek nawałnych deszczów - **20.000**
2. Dotacja wojewody na dofinansowanie zadań własnych gminy zakresu pomocy społecznej
ogółem: **293.000**
w tym na:
 - dożywianie w ramach Programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - **106.000**
 - zasiłki okresowe - **187.000**
3. Dotacja wojewody na realizację zadań zleconych gminie z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego ogółem: **3.430.101**
w tym na:
 - świadczenia rodzinne - **2.890.532**
 - fundusz alimentacyjny - **390.727**
 - składka społeczna - **37.923**
 - obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - **110.919**
4. Dotacja gminy na realizację zadań własnych gminy ogółem: **1.102.632**
w tym na:
 - świadczenia społeczne - **483.434**
 - usługi opiekuńcze - **130.866**
 - odpłatność za pobyt w dom. pom. społ. - **135.863**
 - utrzymanie ośrodka pomocy społecznej - **352.469**
5. Dotacja gminy na realizację dodatków mieszkaniowych ogółem: **86.577**

- w tym na:
- dodatki mieszkaniowe - **86.577**
6. Organizacja prac społecznie użytecznych ogółem: **97.837**
- w tym :
- dotacja starosty - **58.702**
 - dotacja gminy - **39.135**
7. Dotacja gminy na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii ogółem: **229.685**
- w tym na:
- przeciwdziałanie narkomanii - **2.750**
 - przeciwdziałanie alkoholizmowi - **226.935**
8. Dotacja na realizację Projektu ssystemowego PKOL " Nie stój w miejscu-bądź aktywny " ogółem: **165.678**
- w tym:
- dofinansowanie z EFS - **139.453 (85%)**
 - dofinansowanie z budżetu państwa – **7.383 (5%)**
 - wkład własny gminy – **18.843 (10%)**

" Tylko życie poświęcone innym
warte jest przeżycia ". (A. Einstein)

Zmiany, zwane polską transformacją, spowodowały podział społeczeństwa na dwie podstawowe grupy: biednych i bogatych, ze znaczącą przewagą tych pierwszych. Nasila się więc zjawisko wykluczenia społecznego, które polega na tym, że *całe grupy ludzi stają się nikomu niepotrzebne, nie stanowiąc nawet rezerwowej armii pracy*. (M. Ziółkowski, Polska, a świat....op.cit., Łódź 2001, s.362). Znamycy tematyki podkreślają, że w Polsce utrzymuje się " społeczeństwo dwupoziomowe" . Znamionuje je podział na dwie podstawowe kategorie, tj. ludzi, którzy utrzymują się z pracy i ludzi, których egzystencja oparta jest w sposób trwały na pomocy społecznej. W związku z tym obserwujemy na szeroką skalę poczucie niepewności jutra i osłabienie przejawów solidarności grupowej, czego charakterystyczną cechą jest załamanie się zaufania do osób, grup i instytucji działających na scenie politycznej. Polacy oczekują od państwa, że będzie łagodzić dotkliwe, społeczne skutki transformacji, zwłaszcza bezrobocie i ubóstwo. Oczekiwania te łączą się z postulatami okoliczności wzmocnienia kontroli państwa nad procesem zachodzących przemian i uznaniu umowy społecznej za instytucjonalną formę partycypacji społeczeństwa w tworzeniu programów pomocy i realizacji reformy systemowej.

Niesienie pomocy drugiemu człowiekowi ma długą historię, bowiem postrzeganie drugiego człowieka z jego wadami i zaletami jest miarą człowieczeństwa. Przemiany społeczno-gospodarcze, które od kilkunastu lat przetaczają się przez nasz kraj niosą wiele negatywnych konsekwencji dla znacznej części Polaków, w tym i dla mieszkańców naszej gminy. Coraz większa ich liczba nie potrafi odnaleźć się w nowej rzeczywistości i samodzielnie poradzić z codziennymi trudnościami i zaspokajaniem potrzeb.

Główny ciężar eliminowania tychże niedoborów i niedostatków spoczywa na gminie, która w ramach zadań własnych realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest jedną z instytucji polityki społecznej państwa, zasadniczym elementem zabezpieczenia społecznego, która spoczywa również na administracji samorządowej, bowiem to na poziomie społeczności lokalnej możliwe jest pełniejsze rozpoznawanie potrzeb i dobór skutecznych metod i form pomocy.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy winne są współpracować z pracownikami socjalnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w myśl art. 110 ustawy o pomocy

społecznej w gminie utworzony został w 1990 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako organizacyjnie wyodrębniona jednostka budżetowa, która działa na podstawie statutu, regulaminu organizacyjnego i ustawy o pomocy społecznej. Działalność ośrodka finansowana jest z budżetu wojewody i budżetu gminy. Z mocy ustawy o pomocy społecznej wykonuje zadania własne gminy i zadania zlecone gminie.

Oprócz tego realizuje sprawy z zakresu: dodatków mieszkaniowych wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, funduszu alimentacyjnego wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wynikające z ustaw: z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prac społecznie użytecznych wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

I. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy

Kadrę ośrodka zatrudnioną na dzień 31 grudnia 2009 r. stanowiło 14 osób zatrudnionych w ramach 13 etatów w tym: kierownik, 5 pracowników socjalnych (w rejonach 4 pracowników), główny księgowy, kasjer, 2 pracowników obsługujących świadczenia rodzinne, pracownik obsługujący fundusz alimentacyjny, pracownik obsługujący dodatki mieszkaniowe, informatyk na ½ etatu, pracownik obsługi (sprzątaczką) na ½ etatu. Ze środków przeznaczonych na rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii zatrudnionych było na umowę zlecenie 14 nauczycieli prowadzących zajęcia w świetlicach środowiskowych. W ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra, która systematycznie podnosi kwalifikacje zawodowe i wykształcenie. Struktura poziomu wykształcenia pracowników ośrodka zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przedstawiała się w sposób następujący:

1. 72% pracowników posiada wyższe wykształcenie (10 osób),
2. 21% pracowników posiada wykształcenie średnie (3 osoby),
3. 7% pracowników posiada wykształcenie podstawowe (1 osoba).

Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku wymaga od pracowników ciągłego doskonalenia. W roku 2009 pracownicy ośrodka uczestniczyli w 27 szkoleniach organizowanych przez Dolnosląski Ośrodek Plityki Społecznej we Wrocławiu z czego 3 były odpłatne, a 24 bezpłatne. Dwóch pracowników podjęło studia podyplomowe finansowane przez DOPS.

II. Klienci ośrodka pomocy społecznej

Gminę Świdnica na dzień 31 grudnia 2009 r. zamieszkiwało 15.834 mieszkańców w tym 8.063 kobiet i 7.771 mężczyzn. Spośród nich Gminny Ośrodek w Świdnicy objął pomocą 640 rodzin, w których było 1.612 osób. Analizując liczbę osób objętych pomocą do liczby mieszkańców gminy należy przyjąć, że 4,04% mieszkańców korzystała z pomocy społecznej. Najczęściej pomocy udzielono z powodu: ubóstwa – 280 rodzin, sieroctwa – 3 rodziny, bezdomności- 20 rodzin, potrzeby ochrony macierzyństwa- 84 rodzin w tym : wielodzietności- 75 rodzin, bezrobocia- 249 rodzin, niepełnosprawności, 162 rodziny, długotrwałej lub ciężkiej choroby- 185, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 143 rodziny, w tym: rodziny niepełne – 97, rodziny wielodzietne – 54, przemocy w rodzinie – 9 rodzin, alkoholizmu- 26 rodzin, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 20 rodzin, zdarzenia losowego – 40 rodzin, sytuacji kryzysowej – 5 rodzin. Osoby i rodziny, którym nie można udzielić pomocy ponieważ nie spełniają warunków ustawowych, ośrodek wspiera za pośrednictwem Świdnickiego Banku Żywności. Z pomocy banku żywności w 2009 roku skorzystało 762 rodziny, wartość przekazanej żywności wyniosła 23.039, ilość przekazanej żywności wyniosła 5.352 kg. Klienci ośrodka pomocy społecznej korzystali również z pomocy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Świdnicy w postaci talonów na odzież używaną – 57 rodzin, oraz z pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża w postaci talonów na żywność – 10 rodzin.

Podstawowym narzędziem, w oparciu o które przyznaje się świadczenia z pomocy społecznej jest rodzinny wywiad środowiskowy. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu w ciągu 14 dni od dnia wpłynięcia wniosku o pomoc. Wzór rodzinnego wywiadu środowiskowego jest drukiem sformalizowanym określonym w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672). W celu realizacji świadczeń z pomocy społecznej pracownicy socjalni w 2009 r. przeprowadzili 1.457 wywiadów. Do realizacji świadczeń z pomocy społecznej niezbędne jest ustalenie możliwości pomocy ze strony osób zobowiązanych do alimentacji. W tym celu przeprowadzonych zostało 38 wywiadów alimentacyjnych dla potrzeb naszego ośrodka. Tego typu wywiady pracownicy przeprowadzają dla innych ośrodków na terenie kraju i w 2009 r. przeprowadzili ich 162.

Przyznanie pomocy następuje we wszystkich przypadkach w formie decyzji administracyjnej. W 2009 r. wydanych zostało 3.642 decyzje administracyjne. Dotyczyły one udzielenia pomocy w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne, umieszczania w domach pomocy społecznej i

pomocy w formie usług opiekuńczych. Decyzji w sprawie odmowy pomocy wydano 75, jedna rodzina wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego i decyzja organu I instancji została uchylona. Po ponownym rozpatrzeniu i zebraniu dodatkowego materiału dowodowego wydano w tej sprawie decyzję pozytywną. W pozostałych przypadkach nie wniesiono odwołań.

Zgodnie z art. 17 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej do zadań obowiązkowych gminy należy świadczenie pracy socjalnej. Praca socjalna świadczona jest bez względu na dochód a celem jej jest usprawnienie funkcjonowania rodziny. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono dla 135 rodzin. Była to głównie porada, wsparcie informacyjne, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, pomoc w kontaktach ze służbą zdrowia, pisanie pozwów do sądu o świadczenia alimentacyjne, wypełnianie wniosków do ZUS i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności itp.

Innym elementem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy. W roku 2009 z klientami pomocy społecznej zawartych zostało 12 kontraktów socjalnych. Zawarte kontrakty nie poprawiły zupełnie sytuacji bytowych klientów, ale stworzyły pewną strategię do dalszych działań i osiągnięcie pewnych efektów. np. udział w pracach społecznie użytecznych umożliwił 11 osobom podjęcie pracy na umowę o pracę.

III. Zdania własne gminy

W ramach rozdziału **85202 domy pomocy społecznej** opłacano pobyt w domach pomocy społecznej dla 11 mieszkańców naszej gminy na kwotę **135.863** . W porównaniu do roku 2008 wzrosła o 4 liczba osób korzystających z tej formy pomocy a kwota odpłatności o 22.556. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w dps a także liczby osób wymagających takiej formy pomocy. Podopieczni umieszczani w dps-ach nie posiadają dostatecznych dochodów, z których ponosiliby pełną odpłatność, a średni miesięczny koszt utrzymania wynosi od 2.000 do 2.500. Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w dps, ponieważ to starosta danego powiatu co roku ustala miesięczny koszt pobytu, a gmina musi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ponosić odpłatność.

Z naszych obserwacji wynika, że zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będzie wzrastać z uwagi na strzejące się społeczeństwo i migracje ludzi młodych. Świadczenie w postaci skierowania do dps jest stosowane przez ośrodek w ostateczności, kiedy naprawdę nie ma osoby bliskiej, która mogłaby się zająć potrzebującym pomocy.

W rozdziale 85295 pozostała działalność wydatkowano kwotę 326.960 na realizację programu " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" oraz na realizację programu prac społecznie użytecznych.

1. Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Na realizację programu " Pomoc państwa w zakresie dożywiania" wydatkowano kwotę 229.123. Zadanie to było dofinansowane z budżetu wojewody w kwocie 106.000, kwota 123.123 pochodziła z budżetu gminy. Dożywianiem objęte były dzieci, młodzież, osoby starsze, chore, samotne, niepełnosprawne nie mające warunków do sporządzenia posiłku. Dzieci w wieku do 7 lat dożywiano – 68, dzieci i młodzieży do ukończenia szkół ponadgimnazjalnych – 319, starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych – 88. Łączna liczba dożywianych osób wyniosła 475 , liczba wydanych posiłków - 53.181, w tym: całodzienne wyżywienie (w żłobku, przedszkolu na terenie miasta) 1.360, pełnych obiadów wydano- 45.789, jedno gorące danie – 1.302, kanapek, bułek- 2.730 a średni koszt posiłku w 2009 r.wyniósł 4,67.

2.Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użytecznie organiozowane były w naszej gminie po raz trzeci. Podstawą prawną do ich zorganizowania jest rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych. Do dnia 31 stycznia 2009 r. gmina złożyła wniosek na organizowanie tych prac. W roku 2009 podmiotem, w którym organizowane były prace społecznie użyteczne był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej , miejscem wykonywania prac społecznie użytecznych był teren Gminy Świdnica. Przed rozpoczęciem prac społecznie użytecznych ośrodek pomocy społecznej przesłał do Powiatowego Urzędu Pracy wykaz 138 osób bezrobotnych . Po zweryfikowaniu listy przez PUP w Świdnicy do wykonywania prac społecznie zakwalifikowanych zostało 68 osób.

Następnie dnia 23.02.2009 r. gmina podpisała z PUP Świdnica porozumienie w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w okresie od 16.03.2008 r. do 30.11.2009 r. Liczba skierowanych osób bezrobotnych wyniosła 45 a miejscowości, w których wykonywane były prace społecznie użyteczne to: Modliszów, Jakubów, Wieruszów, Wilków, Stachowice, Niegoszów, Lutomia Dolna, Lutomia Górna, Bystrzyca Dolna, Pogorzała, Burkatów, Witoszów Dolny, Witoszów Górny, Jagodnik, Pszenno, Słotwina, Mokrzeszów, Panków, Miłochów, Krzyżowa, Bolescin, Lubachów, Krzczonów, Bojanice, Grodziszczce, Gogołów, Opoczka, Makowice.

W trakcie trwania prac nie obyło się bez rotacji w zatrudnieniu. Wielokrotnie zmieniały się osoby wykonujące prace społeczno użyteczne. W ostateczności pracę zakończyły 44 osoby. W trakcie trwania prac społecznie użytecznych pracę na umowę o pracę podjęło 11 osób .

Nowe osoby, a w 2009 roku było ich 23, podchodziły do tych prac z pewnym dystansem i niechęcią, natomiast osoby pracujące w poprzednim roku były bardziej odważne i pewne tego, że prace społecznie użyteczne to źródło dochodu i wyjście z domu. Zmiany w postawie tych osób, w ich zachowaniu, podejściu do problemów i życia są widoczne od kilku lat. Poczwały, że można coś zmienić, zaistnieć na rynku pracy a także nawiązać lepszy kontakt ze środowiskiem, w którym żyją. Zauważalne są zmiany w wyglądzie naszych miejscowości i to jest bardzo pozytywne. Bardzo dobrze oceniamy współpracę z sołtysami. Zdecydowani, otwarci, gotowi na wymianę osób i wymagający dyscypliny pracy. Dobrze znali potrzeby swoich miejscowości i byli w stałym kontakcie z pracownikami ośrodka. Trzy lata realizacji programu prac społecznie użytecznych pozwoliło wspólnie wypracować organizację pracy bezrobotnych.

Łącznie na prace społecznie użyteczne wydatkowano w 2009 r. **97.837 zł** z czego 60% sfinansował PUP Świdnica . kwotę 58.702, 40%, gmina kwotę 39.135. Bezrobotni przepracowali na rzecz gminy 15.051 godzin. Stawka za jedną godzinę pracy wynosiła od kwietnia do maja 2009 r. 6.50 zł a od czerwca do listopada 2009 r. 6.80 zł wymiar czasu pracy miesięcznie wynosił 40 godzin . Osoby bezrobotne otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 260 zł m-nie przy stawce godzinowej 6.50 , natomiast przy stawce godzinowej 6.80- 272 m-nie.

Prace społecznie użyteczne w 2009 roku nadzorowane były przez sołtysów i z naszej obserwacji wynika, że ta forma bardzo się sprawdziła. Realizacja prac społecznie użytecznych zarówno ośrodkowi jak i sołtysom nie sprawiła kłopotów a w przyszłości jeszcze bardziej wspólnie udoskonalimy zasady współpracy w tym zakresie.

W rozdziale **85228 usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** wydatkowano kwotę **130.866 dla** 24 osób. Pomocą w tej formie objęto zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osoby , które z powodu wieku lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób a były jej pozbawione ze strony najbliższej rodziny. Obejmowała ona zapokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie w miarę możliwości kontaktu z otoczeniem. Pomoc w tej formie służyła temu, aby jak najdłużej utrzymać te osoby w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania, ponieważ do pomocy instytucjonalnej podchodzą z niechęcią. Ilość udzielonych świadczeń wyniosła 23.675, koszt za 1 godz. usług wyniósł 5 zł brutto. Tę formę pomocy realizowano w formie umów zleceń z najbliższymi sąsiadami, którym ufają osoby wymagające pomocy.

W ramach **rozdziału 85214** realizowane były zasiłki okresowe, zasiłki celowe, opłacanie składki społecznej dla osób rezygnujących z pracy w celu sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki

nad chorym członkiem rodziny (ojcem, matką), opłacanie składki zdrowotnej za osoby pobierające zasiłki stałe (do lipca było to zadanie zlecone gminie), zasiłki stałe (do lipca było to zadanie zlecone gminie).

Zasiłek okresowy przyznawany jest zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę , niepełnosprawność, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (wówczas świadczenie to podlega zwrotowi). Jest to zadanie dofinansowywane z budżetu wojewody. W roku 2009 na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 189.247, w tym z budżetu wojewody 187.000, z budżetu gminy 2.247. Z pomocy w tej formie skorzystało 175 rodzin (584 osoby w rodzinach), świadczeń wypłacono 612, w tym: z powodu bezrobocia – 495, długotrwałej choroby – 38, niepełnosprawności – 29. Średnia wysokość świadczenia wyniosła 309, czasokres udzielonej pomocy w ciągu roku ok.. 4 miesiące.

Zasiłek celowy przyznawany jest zgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na: pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobne remonty, naprawy w mieszkaniu, koszty pogrzebu, udzielenie schronienia, zaspokojenie bieżących potrzeb w związku opuszczeniem zakładu karnego, na częściowe pokrycie wydatków powstałych wskutek zdarzenia losowego.

Wydatki na w/w/ formy pomocy przedstawiają się następująco:

- schronienie na kwotę 31.092 dla 11 bezdomnych z terenu gminy,
- pokrycie kosztów pogrzebów na kwotę 4.351 dla 2 osób, ilość świadczeń – 2, średnia wysokość świadczenia – 2.176,
- zdarzenia losowe na kwotę 16.800 dla 7 rodzin dotkniętych skutkami pożaru i wichury, ilość świadczeń – 7, średnia wysokość świadczenia – 2.400,
- zasiłki celowe na zakup żywności na kwotę 67.792 dla 242 rodzin, ilość świadczeń – 341, średnia wysokość świadczenia – ok. 198,
- zasiłki celowe na zakup odzieży, obuwia, bielizny osobistej na kwotę 14.565, ilość rodzin- 75, ilość świadczeń- 113, średnia wysokość świadczenia-ok. 129,
- zasiłki celowe na zakup opału na kwotę 89.490, ilość rodzin- 323, ilość świadczeń- 338, średnia wysokość świadczenia- 256,
- zapłata za wodę na kwotę 2.768, ilość rodzin- 20, ilość świadczeń- 30, średnia wysokość

- świadczenia ok. 92,
- talony żywnościowe na kwotę 13.265, ilość rodzin 49, ilość świadczeń- 85, średnia kwota talonu- 156,
 - zapłata za wywóz odpadów komunalnych na kwotę 109, ilość rodzin- 2, ilość świadczeń- 3, średnia wysokość świadczenia- ok. 36,
 - zapłata za energię elektryczną na kwotę 15.063, ilość rodzin- 84, ilość świadczeń- 114, średnia wysokość świadczenia- 132,
 - zapłata za czynsz na kwotę 6.055, ilość rodzin- 18, ilość świadczeń- 26, średnia wysokość świadczenia- ok. 233. Pomoc w zapłacie za czynsz polegała na opłaceniu bieżącej raty i uruchomieniu dodatku mieszkaniowego. Środki te wpłynęły na konto gminy.
 - zasiłki celowe na remont mieszkania (na zakup farby, zaprawy tynkarskiej itp.) na kwotę 963, ilość rodzin- 4, ilość świadczeń- 4, średnia wysokość świadczenia ok. 241,
 - zasiłki celowe na zakup sprzętu gospodarstwa domowego na kwotę 499, ilość rodzin- 1, ilość świadczeń – 1, wysokość świadczenia- 499. W ramach tej kwoty zakupiono pralkę wirmikową dla1 rodziny.
 - dofinansowanie do kolonii letnich na kwotę 680, ilość rodzin- 3, ilość świadczeń – 3, średnia wysokość świadczenia- ok. 227,
 - zasiłki celowe na pokrycie wykupu leków na kwotę 11.447, ilość osób- 43, ilość świadczeń- 70 średnia wysokość świadczenia- ok. 164. Tę formę pomocy stosowano dla osób przewlekle chorych, niezaradnych życiowo, niepełnosprawnych,
 - zapłata za pobyt w żłobku/przedszkolu na kwotę 3.470, ilość rodzin- 4, ilość świadczeń- 30, średnia wysokość świadczenia- 116. Tą formą pomocy objęto 3 pełne rodziny i 1 rodzinę niepełną- ojca samotnie wychowującego 2 dzieci,
 - zasiłki celowe na zakup butli gazowych na kwotę 8.184, ilość rodzin- 185, średnia wysokość świadczenia – 44,
 - zasiłki celowe na zrobienie zdjęć i wyrobienie dowodu osobistego na kwotę 1.400, ilość rodzin- 28, średnia wysokość świadczenia 50,
 - zasiłki celowe na bieżące potrzeby na kwotę 18.843, ilość rodzin-12, ilość świadczeń 60, średnia wysokość świadczenia- 314, kwota wydatkowana została w ramach wkładu własnego podczas realizacji projektu systemowego,

- specjalne zasiłki celowe na kwotę 13.085, ilość rodzin- 43, ilość świadczeń-62, średnia wysokość świadczenia- 163.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Głównym powodem przyznania tej formy pomocy była długotrwała choroba/ u dzieci astma, skaza białkowa, cukrzyca, mukowiscydoza, u dorosłych padaczka, cukrzyca, choroba Parkinsona, nadciśnienie tętnicze, stany po udarze mózgu/. U niektórych rodzin ustawowe kryterium dochodowe przekroczone było o niewielką kwotę, niekiedy 70 czy 80 zł. Dotyczyło to najczęściej osób, które pobierają świadczenia z KRUS. Nie tylko ludzie starsi skorzystali ze specjalnych zasiłków celowych. Osoby młode borykają się z chorobami dzieci astmą, wszelkiego rodzaju alergiami, łuszczycą, niepełnosprawnością sprzężoną itp. Jak więc nie pomóc?. Szkoda, że o takich osobach zupełnie zapomniał ustawodawca. Przecież można uregulować i uszczegółwić pomoc dla tych pokrzydzonych przez los i najbardziej niezaradnych. Zaznaczyć należy, że właśnie te osoby są najbardziej rozżalone i nie mogą zrozumieć polskiego prawa. Nieczytelność przepisów, różnorodna interpretacja i niejednorodność ustalania dochodu (inny w dziale podatków, inny w pomocy społecznej i jeszcze inny w świadczeniach rodzinnych) powoduje wiele trudnych sytuacji przy realizacji pomocy społecznej.

Od sierpnia 2009 r. znowelizowana po raz kolejny ustawa o pomocy społecznej, zmieniła finansowanie niektórych zadań. Po raz kolejny przesunęła w katalog zadań własnych zadania zlecone gminie. Zasiłek stały oraz opłacanie składki zdrowotnej za osoby pobierające te zasiłki, które od 1990 r. były zadaniem zleconym gminie, stały się zadaniem własnym gminy dofinansowywanym z budżetu wojewody. W jakim celu taka zmiana? Nie trudno się domyśleć. W przyszłości staną się w całości zadaniem finansowanym przez gminy.

Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę **199.909**, ilość rodzin- 63, ilość świadczeń- 594, średnia wysokość świadczenia- 337. Zasiłki stałe przyznano dla:

- osób samotnie gospodarujących na kwotę 150.437, ilość osób – 39, ilość świadczeń- 396, średnia wysokość świadczenia – 380,
- osób pozostających w rodzinie na kwotę 49.472, ilość rodzin- 24, ilość świadczeń- 198, średnia wysokość świadczenia – 250.

IV. Zadania zlecone gminie

Wspomniana wcześniej nowelizacja ustawy o pomocy społecznej w zadaniach zleconych gminie pozostawiła: specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęką żywiolową lub ekologiczną, prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zadania wynikające z rządowych programów pomocy, mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój wsparcia specjalistycznego oraz pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej.

Wydatki na **zadania zlecone gminie** wyglądały następująco:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi na kwotę 10.331, ilość osób- 1, ilość świadczeń 304, średni koszt świadczenia ok. 34. Tę formę pomocy realizowano na podstawie umowy zlecenia z nauczycielem-specjalistą, z uprawnieniami określonymi w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z 2005 r.).
- zasiłki celowe dla poszkodowanych wskutek powodzi na kwotę 108.000, ilość rodzin- 44, ilość świadczeń 45, średnia wysokość świadczenia- 2.400,
- zasiłki celowe dla poszkodowanych rolników na kwotę 20.000, ilość rodzin-20, ilość świadczeń- 20, wysokość świadczenia 1.000. Wniosków o przyznanie zasiłku celowego wskutek nawałnych opadów deszczów wpłynęło 116 a tylko 20 rolników zakwalifikowało się do pomocy. Nie z uwagi na kryterium dochodowe ale z uwagi na niekorzystnie wyliczany algorytm szkód. Nikt z osób, które otrzymały decyzje odmowne nie wniósł odwołania.

V. Świadczenia rodzinne

Realizowana od 2004 roku przez gminę ustawa o świadczeniach rodzinnych jest co roku zmieniana. Zmieniają się zasady przyznawania świadczeń, kwoty przyznawanych świadczeń, jednak nie zmieniło się kryterium dochodowe uprawniające do ich pobierania. Jest to niekorzystne dla świadczeniobiorców i liczba ich się zmniejsza. Na zmniejszenie liczby ubiegających się o świadczenia rodzinne mają również wpływ ulgi prorodzinne wprowadzone przez urzędy skarbowe.

Wprowadzona nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych spowodowała nie małe zamieszanie w pracy ośrodka. Wydłużony został okres zasiłkowy do 31 października 2009 r. (pierwotnie miał trwać do 31 sierpnia 2009 r.), w związku z tym należało z urzędu wydać decyzje administracyjne w tej sprawie, zmieniła się wysokość zasiłków rodzinnych i świadczenia pielęgnacyjnego, uległy zmianie przepisy w sprawie wypłaty jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zmieniły się zasady ustalania dochodu uzyskanego i utraconego przez rodzinę. Od 1 listopada 2009 r. wysokość zasiłku rodzinnego ustalona została w następujących

wysokościach: dla dziecka do ukończenia 5 roku życia **68 zł**, powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia **91 zł**, po ukończeniu 18 roku życia **98 zł**, natomiast wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła **520 zł**. Jedne ze zmian były korzystniejsze dla świadczeniobiorców, inne utrudniały nabycie uprawnień do świadczeń. Najwięcej uwag było do art. 15b ust. 5 o tzw. "becikowym". Ustawa o świadczeniach rodzinnych narzuciła świadczeniobiorcom obowiązek dostarczania zaświadczenia o pozostawianiu przez kobietę pod opieką lekarza conajmniej od 10 tygodnia ciąży.

Wydatki na świadczenia rodzinne przedstawiały się następująco:

1. Zasiłki rodzinne - 1.095.005, ilość wypłaconych świadczeń- 17.528.

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych - 990.403, ilość wypłaconych świadczeń- 8.292, w tym wypłaconych z tytułu:

- urodzenia dziecka - 95.000, ilość wypłaconych świadczeń- 95,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- 295.053, ilość wypłaconych świadczeń- 763,
- samotnego wychowywania dziecka- 108.380, ilość wypłaconych świadczeń- 634,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 77.240, ilość wypłaconych świadczeń- 982,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 100.500, ilość wypłaconych świadczeń – 1005,
- pokrycia wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 4.230, ilość wypłaconych świadczeń – 47,
- pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła- 118.800, ilość wypłaconych świadczeń – 2.376,
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej – 191.200, ilość wypłaconych świadczeń – 2.390.

3. Świadczenia opiekuńcze

- zasiłki pielęgnacyjne – 452.492, ilość wypłaconych świadczeń – 3.028,
- świadczenia pielęgnacyjne – 173.632, ilość wypłaconych świadczeń – 399,
- składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – 37.932, ilość wypłaconych składek – 463.

4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 179.000, ilość wypłaconych

świadczeń 179.

5. Fundusz alimentacyjny – 390.727, ilość wypłaconych świadczeń – 1.562.

VI. Pozostała działalność

1. Dodatki mieszkaniowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy realizował przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych w 2009 r. zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 86.577 , wpłynęło 120 wniosków , ilość wydanych decyzji administracyjnych – 120, w tym 8 decyzji odmawiających przyznanie dodatku mieszkaniowego. Nikt nie wniósł odwołania. Z roku na rok obserwuje się spadek ilości osób korzystających z dodatków mieszkaniowych. Według opinii pracownika prowadzącego obsługę dodatków mieszkaniowych wynika to z poprawy sytuacji dochodowej rodzin (w inny sposób aniżeli w pomocy społecznej ustala się kryterium dochodowe rodziny), a także z braku chęci do korzystania z tej formy wsparcia.

2. Profilaktyka, rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii

Profilaktyka " to proces, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu" (Z. Gaś, 2003). Jest także jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Ocena skłania do traktowania takich zjawisk w kategoriach zagrożeń i podejmowania wysiłków w celu eliminacji lub choćby ograniczania. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za dolegliwe społecznie. Głównie z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania zaradcze konieczne w sytuacji, gdy wzrasta skala niepożądanych zjawisk. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania te obejmują udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności przed przemocą w rodzinie. Działający przy Urzędzie Gminy w Świdnicy Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców gminy z problemem alkoholowym oraz Pradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Świdnicy udziela tej pomocy także mieszkańcom gminy. Każda osoba uzależniona ma kontakt z instruktorem terapii uzależnień i specjalistą terapii uzależnień, zostaje poddana diagnozie wstępnej, odbywa konsultację lekarską, jest motywowana do terapii. Osoby współuzależnione odbywają cykl spotkań

z terapeutą indywidualnym i są motywowane do terapii w grupie terapeutycznej lub uczestnictwa w spotkaniach grupy samopomocowej. Terapeuta pracujący w punkcie udzielił w 2009 roku porad dla 248 osób uzależnionych i współuzależnionych. .

Coraz powszechniejsze jest przekonanie, że czynnikiem wzrostu poziomu wychowania i opieki powinno być stwarzanie w lokalnych społecznościach klimatu aprobaty i wsparcia dla sił społecznych, które problem przeciwdziałania zagrożeniom czynią sensem swojej działalności. Temu służącej mają działające już od ponad dziesięciu lat na terenie gminy świetlice środowiskowe obejmujące swoim działaniem dzieci z rodzin podwyższonego ryzyka. W 2009 r. działało 13 świetlic środowiskowych. Zajęcia w świetlicach środowiskowych odbywały się dwa razy w tygodniu po 3 godziny dziennie, uczestniczyło w nich 269 dzieci i prowadzone były przez nauczycieli z terenu gminy. Działalności wspomagającej w rozwoju i wychowaniu towarzyszyły zajęcia sportowe, kulturalne i organizowane wycieczki. W 2009 roku dzieci wyjechały na obóz do Niesulic w okresie od 3.07. do 17.07.2009 r., na kolonię do Pobierowa w okresie od 1.07 do 14.07.2009 r., na halę sportową do Witoszowa Dolnego w dniach 24.07.2009 r. i 28.07.2009 r., na basen do Świebodzic w dniach: 27.07., 29.07., 31.07. 2009 r. W okresie od 20.07 do 31.07.2009 r. zajęcia odbywały się w ramach zielonych świetlic. Działalność świetlic wspierał jak co roku Świdnicki Bank Żywności przekazując słodycze, napoje i żywność. Świetlice środowiskowe z Pogorzały i Słotwiny nawiązały współpracę z Fundacją Ziemi Świdnickiej na rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy " SKSK" w Świdnicy i wzięły udział w konkursie pn. Promowanie zdrowego stylu życia wspólnie z Osiedlowym klubem integracyjnym Zawiszów w Świdnicy i Osiedlowym klubem integracyjnym Jagiellońska w Świdnicy. Konkurs trwał od marca do 15 czerwca 2009 r. Przygotowane prace plastyczne i albumy dotyczące zdrowego stylu życia pozwoliły naszym świetlicom na zajęcie II i III miejsca, a tym samym zdobycia nagród w postaci cyfrowych aparatów fotograficznych ufundowanych przez starostę świdnickiego. Konkurs bardzo zbliżył dzieci ze świetlic miejskich i naszych gminnych, zawiązało się wiele przyjaźni, dzieci ze Świdnicy odwiedziły nasze świetlice, a świetlica z Pogorzały zorganizowała wspólne spotkanie ze znanym w naszej gminie alpinistą. Dzieci ze świetlic środowiskowych w okresie przedświątecznym przygotowywały ozdoby świąteczne na spotkanie wigilijne organizowane przez gminę. Współpracę świetlice zadeklarowały na lata następne.

3. Aktywizacja zawodowa klientów ośrodka

Zagrożenie ubóstwem i marginalizacją rodziny wymaga odpowiednich działań interwencyjnych, pomocniczych, terapeutycznych i wspierających. Coraz większą rolę w tym pełnią samorządy lokalne, ośrodki pomocy społecznej oraz organizacyjno-instytucjonalne strategie państwa. Formy i metody wspierania zależą od wielu czynników, a zwłaszcza od tego, co stanowi główną przyczynę

ubóstwa i marginalizacji. Obok rozwiązań o charakterze uniwersalnym, w coraz większym stopniu wykorzystuje się instrumenty dostosowane do indywidualnej sytuacji, a także programy finansowane ze środków Unii Europejskiej. Uczestnictwo Polski w strukturach Zjednoczonej Europy daje możliwość korzystania z doświadczeń i rozwiązań kwestii socjalnych stosowanych w innych krajach. Zmienia się sposób percepcji najbardziej dotkliwych problemów, za priorytetowe uznaje się działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom znajdującym się w tzw. "grupach ryzyka". Są to przede wszystkim : osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawni, uzależnieni od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, nieaktywni zawodowo ze względu na macierzyństwo lub opiekę nad dziećmi, bezradni w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nieprzystosowani do tempa i dynamiki zachodzących przemian. Wobec tych osób stosuje się obecnie nowe instrumenty aktywnej integracji, realizowane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Unia Europejska zwalczanie wykluczenia społecznego wpisała jako priorytet do realizacji, podkreślając, że człowiek jest najważniejszym czynnikiem rozwoju- kapitałem ludzkim. Pojęcie to, zdaniem wybitnego politologa Roberta Putnama, odnosi się do pewnych cech występujących w społeczeństwie, które ułatwiają skoordynowanie działań. Można powiedzieć, że są to normy, relacje wzajemności oraz cała sieć obywatelskiego zaangażowania. (R. Putnam , Społeczny kapitał a sukces instytucji, [w:]P. Sztompka, Socjologia, 2005. s.338.). Przejawem bogatego kapitału społecznego jest wysoki stopień samoorganizowania się ludzi, wspólne mobilizowanie się do pomocy, także w celu rekreacji, rozrywki i wspólnego spędzania czasu wolnego. Problemem współczesnego świata jest osłabienie życia wspólnotowego, a więc kapitału społecznego. Coraz więcej ludzi spędza życie samotnie, jeśli nie zawsze, to w znacznej części swojej egzystencji. Kapitałem, który jest w stanie zapewnić jednostce i grupie pomyślną realizację interesów, a także optymalna adaptacja do rzeczywistości to głównie : materialny, kulturowy i społeczny. Należy uznać, że zainteresowanie koncepcją kapitału społecznego wiąże się z poszukiwaniem czynników umożliwiających i ułatwiających rozwiązywanie problemów jednostek, grup społecznych i społeczności lokalnych.

W Polsce, roku 2006 rząd przyjął Program Operacyjny Kapitał Ludzki, który zawiera priorytet VII – promocja integracji społecznej, obejmujący działania polityki integracji społecznej, których celem jest zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem , wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie statusu zawodowego i społecznego przez przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy i integracji z nim. W procesie wspomagania rodziny odchodzi się od tradycyjnych metod zorientowanych wyłącznie na diagnozę oraz identyfikację deficytów i problemów jednostki i rodziny, na rzecz podejmowania nowych inicjatyw mających na celu przywracanie im sił, wspieranie zasobów i energii.

W grudniu 2008 r. Rada Gminy Świdnica podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świdnica na lata 2009-2013, która stanowiła podstawę do zastosowania w pomocy społecznej innowacyjnych rozwiązań, a przede wszystkim dawała możliwość pozyskania środków z zewnątrz na wspieranie aktywnej integracji społecznej.

W lutym 2009 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy złożył wniosek do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy oddział we Wrocławiu o dofinansowanie na rozwój aktywnej inegracji.

Projekt systemowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pn."Nie stój w miejscu-bądź aktywny" był odpowiedzią na coraz istotniejszy problem zwiększającego się odsetka osób bezrobotnych, będących w wieku aktywności zawodowej, które to będąc klientami ośrodka pomocy społecznej mają problemy w poruszaniu się na rynku pracy. Utrata pracy i pojawiające się trudności w znalezieniu nowego pracodawcy są powodem frustracji, która w istotny sposób zwiększa prawdopodobieństwo pojawienia się zachowań patologicznych.

Głównym celem projektu było: zwiększenie poprzez pakiet szkoleń i innych instrumentów wspierających, szans na rynku pracy osób bezrobotnych, w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Celami szczegółowymi projektu było: 1) objęcie grupy 12 osób instrumentami aktywnej integracji, poprzez zastosowanie następujących instrumentów o charakterze aktywizacyjnym: - aktywizacja edukacyjna, - aktywizacja społeczna, - aktywizacja zawodowa,

- 2) wykorzystanie nowych metod pracy socjalnej w kontraktach socjalnych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy dla zapewnienia dostępu do działań aktywnej integracji. Ponadto projekt systemowy był zgodny z zasadą budowania społeczeństwa informacyjnego, ponieważ skupiał się na nabyciu nowych umiejętności przez uczestników, a także podniesieniu poziomu wykształcenia uczestników. Wsparciem objęta została 12 osobowa grupa kobiet w wieku od 30 do 53 roku życia, bezrobotnych, będących w wieku aktywności zawodowej. Dla tej grupy zorganizowano pakiet szkoleń i spotkań z psychologiem, doradcą zawodowym (indywidualnych i grupowych). Szkolenia rozpoczęły się od 22.04.2009 r. i trwały z wakacyjną przerwą do 29.10.2009 r.
- 3) Szkolenia obejmowały warsztaty z komunikacji interpersonalnej (komunikacja werbalna i niewerbalna), radzenie sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi, radzenie sobie z własnymi uczuciami, przełamywanie barier tkwiących w nas, komunikacja w rodzinie.
- 4) Warsztaty wzmacniające z doradcą zawodowym: - integracja i odkrywanie potencjału

zawodowego, - wzmocnienie poczucia własnej wartości, - obraz siebie i rozpoznawanie oczekiwań, umiejętności, możliwości, kompetencji i kwalifikacji zawodowych, - motywacja do podjęcia działań w celu znalezienia swojego miejsca na rynku pracy, - przygotowanie do aktywnego i skutecznego poszukiwania pracy, - planowanie ścieżki kariery zawodowej.

W trakcie trwania projektu uczestniczki zdobyły kwalifikacje opiekuna osoby starszej, oraz ukończyły kurs komputerowy. Po zakończeniu tych szkoleń otrzymały stosowne certyfikaty i zaświadczenia. Dlaczego kurs zawodowy opiekuna osoby starszej? Nie trudno wyjaśnić. Nasza gmina, a głównie jej mieszkańcy starzeją się. Sytuacja na rynku pracy zmusza ich dzieci do wyjazdów do pracy za granicę. Stąd zapotrzebowanie na działania opiekuńcze. Komputerowe ABC też nie przypadkowe. Postępująca informatyzacja codziennego życia zmusza nas wszystkich do nabycia umiejętności obsługi komputera. W ramach wkładu własnego gminy do projektu uczestniczki w czasie trwania szkoleń obejmowane były pomocą na zakup przejazdów na szkolenia, zakup odzieży niezbędnej podczas rozmowy z pracodawcą, na bieżące potrzeby życia codziennego, sfinansowano wszystkim uczestniczkom leczenie stomatologiczne i szeroko pojęte zajęcia z profilaktyki medycznej, związane z opieką nad osobami starszmi. Projekt systemowy podsumowany został konferencją, na którą zaproszono władze gminy, władze samorządowe, uczestniczki i pracowników GOPS w Świdnicy. Wszystkie uczestniczki zakończyły pozytywnie zaplanowane w harmonogramie projektu szkolenia i zajęcia.

Jak udział w projekcie systemowym zwiększył możliwości i szanse uczestniczek w znalezieniu pracy i sprawniejsze poruszanie się na rynku pracy? Efekty udziału w projekcie obserwowaliśmy już na półmetku jego trwania. Wiele z nich uporządkowało swoje sprawy rodzinne, zmieniło własny wygląd i zachowanie. Uczestniczki stały się pewniejsze siebie, odważniejsze i bardziej otwarte na wszelkie zmiany, propozycje i wyzwania. Po jego zakończeniu mówiły, " szkoda, że to już koniec, a tyle chciałabym zadać pytań szkolącym, bo dopiero teraz nabrałam odwagi i wiem, że mogę jak każdy inny człowiek zadać pytanie, czegoś nie wiedzieć i niepotrafić". Niby proste, prozaiczne słowa. Ale jakże ważne i poważne. Wiara w samego siebie, we własne siły to najpozytywniejszy efekt projektu, a o to przecież nam chodziło, zmienić mentalność, sposób patrzenia na to, co wkoło nas. Grupę uczestniczek oceniamy dobrze. Odpowiedzialne, zdyscyplinowane i otwarte na zmianę czegoś w swoim życiu. Łączna wartość projektu wyniosła 165.678 zł.

**UDZIELONE ŚWIADCZENIA W RAMACH
ZADAŃ WŁASNYCH ZA ROK 2009**

<i>Rodzaj udzielonej pomocy</i>	<i>Liczba rodzin korzystających z pomocy</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia</i>	<i>Liczba przyznanych świadczeń</i>	<i>Kwota przyznanych świadczeń</i>
Posiłki	475	890	226	53.181	229.123 /w tym 106.000 z budżetu wojewody/
Usługi opiekuńcze	24	27	24	23.675	130.866
Schronienie	11	11	11	1.708	31.092
Zdarzenie losowe	7	16	7	7	16.800
Sprawienie pogrzebu	2	3	2	2	4.351
Opłata za pobyt w dps	11	15	11	85	135.863
Zasiłki celowe i w naturze	362	1.020	351	1.263	241.720
Zasiłki okresowe	175	584	176	612	189.247 / w tym 187.000 z budżetu wojewody/

Uwaga!Dofinansowanie zadań własnych gminy ze strony wojewody w 2009 roku wyniosło ogółem 293.000

**UDZIELONE ŚWIADCZENIA W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH
ZA ROK 2009**

<i>Rodzaj udzielonej pomocy</i>	<i>Liczba rodzin korzystających z pomocy</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie</i>	<i>Liczba przyznanych świadczeń</i>	<i>Kwota wypłaconych świadczeń</i>
Zasiłki stałe	64	117	63	594	199.909
w tym: przyznane dla osoby samot. gospodar. pozostającej w rodzinie	39	39	39	396	150.437
	24	75	24	198	49.472
Składka na ubezpiecz. zdrowotne	45	79	45	527	16.900
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	3	1	304	10.331

Uwaga!

Po nowelizacji ustawy o pomocy społecznej w od miesiąca sierpnia 2009 r. zasiłki stałe przestały być zadaniami zleconymi gminie a dofinansowanymi gminie jako zadania własne. W zadaniach zleconych gminie z pomocy społecznej w naszym ośrodku pozostały składka na ubezpieczenie zdrowotne i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

**ZESTAWIENIE UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ
RODZINNYCH ZA ROK 2009**

<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>Kwota udzielonych świadczeń</i>	<i>Liczba wypłaconych świadczeń</i>
1	Zasiłki rodzinne	1.095.005	17.528
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu	X	X
3	Urodzenia dziecka	95.000	95
4	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	295.053	763
6	Samotnego wychowywania dziecka	108.380	634
7	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	77.240	982
8	Rozpoczęcia roku szkolnego	100.500	1.005
9	Pokrycia wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	4.230	47
10	Pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	118.800	2.376
11	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	191.200	2.390
12	Zasiłki pielęgnacyjne	452.492	3.028
13	Świadczenia pielęgnacyjne	173.632	399
14	Składka na ubezpieczenie społeczne	37.932	463
15	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	179.000	179
16	Fundusz alimentacyjny	390.727	1.562

Zestawienie tabelaryczne świadczeniobiorców z podziałem na wsie za rok 2009

<i>Lp.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Liczba mieszkańców</i>	<i>Liczba rodzin korzystających z pomocy</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>% udział korzystających z pomocy do liczby mieszkańców</i>
1	BOJANICE	489	15	36	7
2	BOLEŚCIN	590	18	39	7
3	BURKATÓW	572	10	25	4
4	BYSTRZYCA DOL.	651	17	46	7
5	BYSTRZYCA GÓR.	652	16	49	8
6	GOGOŁÓW	332	15	43	13
7	GRODZISZCZE	896	23	63	7
8	JAGODNIK	317	12	37	12
9	JAKUBÓW	107	5	15	14
10	KOMORÓW	678	17	53	8
11	KRZCZONÓW	284	7	21	7
12	KRZYŻOWA	226	18	50	22
13	LUBACHÓW	394	16	47	12
14	LUTOMIA DOL.	853	56	184	22
15	LUTOMIA GÓR.	1037	64	195	19
16	MAKOWICE	281	11	33	12
17	MŁOCHÓW	210	6	25	12
18	MODLISZÓW	198	11	37	19
19	MOKRZESZÓW	1103	38	106	10
20	NIEGOSZÓW	129	8	25	19
21	OPOCZKA	235	7	27	11
22	PANKÓW	234	18	55	23
23	POGORZAŁA	250	13	31	12
24	PSZENNO	1583	78	254	16
25	SŁOTWINA	893	35	97	11
26	SULISŁAWICE	106	4	10	9
27	STACHOWICE	137	7	16	12
28	STACHOWICZKI	64	4	9	14
29	WIERUSZÓW	103	3	15	15
30	WILKÓW	311	7	15	5
31	WITOSZÓW DOL.	1243	62	170	14
32	WITOSZÓW GÓR.	296	10	36	12
33	WIŚNIOWA	197	2	8	4
34	LUTOMIA MAŁA	70	5	12	17
35	ZAWISZÓW	113	2	5	4